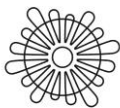

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za etnologiju i antropologiju				akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Etnokulturni procesi u jugoistočnoj Europi				ECTS	4	
Naziv studija	Studij etnologije i antropologije						
Razina studija	☒ prijediplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☒ 2.		☒ 3.		☐ 4.
Semestar	☐ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☒ III.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P	15	S	0	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Predavaonica 101 Odjela za etnologiju i antropologiju, Ulica Šime Vitasovića 1, PREDAVANJA I SEMINAR: Četvrtkom 16-17:30				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski
Početak nastave	2. listopada 2025.				Završetak nastave		22. siječnja 2026.
Preduvjeti za upis	-						
Nositelj i izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Oroz						
E-mail	toroz@unizd.hr , tomislav.oroza@gmail.com				Konzultacije	https://etnologijaiantr opologija.unizd.hr/otnama/akademsko-osoblje	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad
Ishodi učenja kolegija	1. Prezentirati osnovne kulturne i društvene fenomene koji se vezuju uz prostor europskog jugoistoka 2. Kritički čitati korpus etnografija koje problematiziraju kulturne pojave tradicijskih zajednica poput zadruga, srodstva, običajnog prava 3. Usvojiti specifičnosti teorijskih pristupa istraživanju Balkana i kritički vrednovati balkanističke diskurse 4. Identificirati problemska čvorišta esencijaliziranih reprezentacija Balkana 5. Analizirati metaforične inskripcije Balkana kao prostora suprotnosti, oprečnosti i egzotičnosti, mitova i stereotipa. 6. Analizirati načine reprezentacije i konstrukcije <i>Drugosti</i> Balkana kroz analizu putopisa, akademskog i						

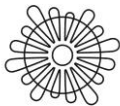
¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA: 1. Uvodno predavanje 2. Balkan kao istraživački problem I. 3. Balkan kao istraživački problem II. 4. Balkan kao istraživački problem III. 5. Stvaranje jugoistočne Europe – ranonovovjekovni putopisi i diskurzivna konstrukcija Drugosti. 6. Jugoistočna Europa iz lokalne perspektive – od kulturnog područja do metafore. 7. Dani etnologije i antropologije 8. Ontološka ambivalentnost Balkana 9. Običajno pravo i etnografski zapisi Reprezentacije tradicijske kulture u jugoistočnoj Europi – reprezentacije obitelji, smrti, običaja. 10. Povijest, sjećanje, nostalgija i mit – reprezentacije vremena na Balkanu. 11. Gostujuće predavanje 12. Glazba na Balkanu vs. balkanska glazba – zvučkovna egzotičnost i imaginacija Drugog 13. Re tradicionalizacije u suvremenim kontekstima. 14. Bijeg s Balkana ili povratak na Balkana 15. Osvrt na kolegij – ZAVRŠNO PREDAVANJE
Obvezna literatura	1. Bakić Hayden, Milica. 1995. "Nesting Orientalism: The Case of Former Yugoslavia". <i>Slavic Review</i>, 54/4: 917–931. 2. Fleming, Kathryn. 2001. Orijentalizam, Balkan i balkanska istoriografija. <i>Filozofija i društvo</i>, 28:11–31. 3. Goldsworthy, Vesna. 1998. <i>Inventing Ruritania. The imperialism of the imagination</i>. New Haven, London: Yale University Press. (42–101) 4. Jezernik, Božidar. 2007. <i>Divlja Europa: Balkan u očima putnika sa Zapada</i>. Beograd: XX. vek (21–47). 5. Luketić, Katarina. 2013. Balkan: od geografije do fantazije. Zagreb: Algoritam. (9–104) 6. Matošević, Andrea i Tea Škokić. 2014. Polutani dugog trajanja.balkanistički diskursi. Zagreb: Biblioteka Nova etnografija. (7–47) 7. Mishkova, Diana. 2019. "The emergence of the Balkans as a cultural-historical space" U <i>Beyond Balkanism. The Scholarly Politics of Region Making</i>. London, New York: Routledge, 41–70. 8. Todorova, Maria. 1999. "Konstrukcija zapadnog diskursa o Balkanu". <i>Etnološka tribina</i> 19, 25–43. 9. Wolff, Larry. 1994. <i>Inventing Eastern Europe: The Map of Civilization on the Mind of the Enlightenment</i>. Stanford: Stanford University Press. (144–195)
Dodatna literatura	1. Bracewell, Wendy and Alex Drace-Francis. 2008. <i>Under Eastern Eyes: A Comparative Introduction to East European Travel Writing on Europe</i>. Budapest, New York: CEU Press. (147–195). 2. Levanat-Peričić, M. & Oroz, T. (ur.). 2019. <i>Liber monstorum balcanorum: čudovišni svijet europske margine</i>. Zagreb, Jesenski i Turk ; Institut za etnologiju i folkloristiku. 3. Montgomery, David W. 2019. <i>Everyday life in the Balkans</i>. Indiana University Press. 4. Oroz, T. & Lazarević Radak, S. 2019. "Bolesnik u predvorju Evrope: patografije balkanskih svetova". U: Lazarević Radak, S. (ur.). <i>Između bolesti i zdravlja: Pogled sa Balkana</i>. Beograd, Udruženje folklorista Srbije, Univerzitetska biblioteka Svetozar Marković, str. 9–28. 5. Oroz, Tomislav. 2011. Matija Gubec kao post ikona. Interpretacije i disperzije povijesne ličnosti u popularnoj kulturi. U <i>Horror, porno, ennui: kulturne prakse postsocijalizma</i>, Prica, Ines i Tea Škokić (ur.). Zagreb: Biblioteka Nova Etnografija.

	6. Oroz, Tomislav. 2016. "Mislim da sam vidio Micu Macu": animalna naličja Balkana i popularna kultura". <i>Narodna umjetnost : hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku</i> , 53(2):9-34. 7. Oroz, Tomislav. 2019. "We're not in Kansas anymore? Čudovišnost socijalizma i postsocijalistički bijeg s Balkana". U: Levanat-Peričić, M. & Oroz, T. (ur.) <i>Liber monstrorum balcanorum: čudovišni svijet europske margine</i> . Zagreb, Jesenski i Turk ; Institut za etnologiju i folkloristiku, 308-339. 8. Pratt, Mary L. 1992. <i>Imperial Eyes: Travel writing and transculturation</i> . London i New York: Routledge. 9. Said, Edward. 1999. <i>Orijentalizam</i> . Zagreb: Konzor. 10. Schneeweis, Edmund. 2005. <i>Vjerovanja i običaji Srba i Hrvata</i> . Zagreb: Golden Marketing - Tehnička knjiga. 11. Svilar, Predrag. 2011. <i>Medijska konstrukcija Zapadnog Balkana</i> . Novi Sad: Mediteran Publishing. 12. Todorova, Marija. 1999. <i>Imaginarni Balkan</i> . Beograd: XX. Vek. Young, Antonia. 2000. <i>Women who become men: Albanian sworn virgins. Dress, body, culture</i> . Oxford: Bergham (1-13)									
Mrežni izvori	Merlin – sustav za učenje na daljinu. http://hrcak.srce.hr/ http://www.jstor.org/									
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit									
	☐ završni pismeni ispit		☒ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit					
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici				
Način formiranja završne ocjene (%)	Usmeni ispit - 50 bodova (2 ECTS boda). Nazočnost na nastavi i seminarima te aktivnost nosi do 20 bodova (1 ECTS bod) Priprema i izlaganje seminara do 30 bodova (1 ECTS bod)									
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	Ispod 60%		nedovoljan (1)							
	61-70 %		dovoljan (2)							
	71-80 %		dobar (3)							
	81-90 %		vrlo dobar (4)							
	91-100 %		izvrstan (5)							
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☒ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo									
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;									

	- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/
--	---